

Til

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Skogeierforbundets synspunkter på utkast til lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (Marka)

Vi viser til Miljøverndepartementets høringsbrev datert 26. juni 2007.

1. Generelt

Norges Skogeierforbund støtter intensjonene bak lovforslaget. Det er viktig å sikre Markas spesielle verdi som friluftsområde for Norges største befolkningsskonsentrasjon. Dette krever utvilsomt en restriktiv politikk når det gjelder bygging i Marka.

Selv om det tidligere er avklart politisk at Regjeringen ønsker å fremme en egen Markalov, kan det reises spørsmålsteget ved behovet for loven. Slik vi oppfatter situasjonen har dagens forvaltningsregime fungert etter hensikten. Vårt inntrykk er at kommunene har ført en svært restriktiv politikk når det gjelder bygging i Marka.

Før en vedtar en lov som innebærer ytterligere overføring av ansvar fra kommunene til statlig myndighet, må en derfor kunne forvente at det blir foretatt en grundig vurdering av behovet for endring av lovverket. I en slik vurdering bør omfanget av bygging innenfor Marka-grensen de siste 20 årene klargjøres og det bør gjøres en samfunnsmessig konsekvensvurdering av denne praksisen. I tillegg til konsekvensene for Marka, er det viktig å få belyst hvilke konsekvenser et strengt byggeforbud i dette området har for utbyggingspresset utenfor Marka-grensen, bl.a. i forhold til målene om jordvern og sikring av grønne lunger i tettstedene.

2. Forvaltning av skogen i marka

Skogbruket

Det er positivt at lovforslaget innebærer en anerkjennelse av at dagens forvaltningsregime i skogbruket fungerer etter hensikten, og at skogbruket i Marka fortsatt skal forvaltes etter Skogbruksloven og den særskilte forskriften om skogbehandling for skogområder i Oslo og nærliggende kommuner, med kommunene som forvaltningsmyndighet. Dette lovverket - sammen med det ansvar skogbruket selv tar gjennom sin miljøsertifisering etter Levende Skogs standard - sikrer etter vår mening at Markas kvaliteter ivaretas på en tilfredsstillende måte.

Vern av friluftslivsområder

Norges Skogeierforbund ser at vern av enkelte skogarealer i Marka kan være en berikelse for friluftsliv og naturopplevelse. Vi vil i denne forbindelse likevel peke på at 6% av Oslomarka i dag er vernet som reservat eller landskapsvernområder etter Naturvernloven. Dette bør også være de viktigste områdene for de deler av friluftslivet som ønsker opplevelsen av tilnærmet urørt skog. Det kan derfor stilles spørsmålsteget ved behovet for en egen hjemmel for å verne områder som friluftslivsområder.

Innholdsmessig er det vanskelig å se at vern av friluftslivsområder vil ha noen annen karakter enn vern av skog etter Naturvernloven, selv om det i enkelte tilfeller kan være aktuelt å skjømte skogen for å framelske spesielle verdier for friluftslivet. Uansett vil et slikt særskilt vern vanskelig la seg kombinere med en næringsmessig utnyttning av skogen. Vern av slike områder vil derfor normalt innebære de samme konsekvenser for de berørte skogeierne som reservatvern.

Barskogvernarbeidet, inkludert vern av skog i Oslomarka, ble lenge gjennomført på en måte som førte til et svært høyt konfliktnivå til tross for at erstatningsreglene gav skogeierne rett til erstatning for økonomiske tap. De siste årenes satsing på frivillig vern som arbeidsmåte har imidlertid vist seg at dette var unødvendige konflikter.

Forslaget til ny Markalov legger opp til tradisjonelle verneprosesser med bruk av tvang for å verne særskilt viktige områder for friluftslivet. I motsetning til erstatningsreglene for naturreservat er det heller ikke lagt opp til at skogeierne sikres erstatning for økonomiske tap ved vern. Dette er etter vår oppfatning helt uakseptabelt og vil føre til store konflikter.

Hvis det skal etableres en hjemmel for vern av friluftslivsområder, må derfor forutsetningen være at saksbehandlingsreglene legger opp til at vernet primært skal skje som frivillig vern og at erstatningsreglene sikrer erstatning for slikt vern etter de samme reglene som gjelder for naturreservat etter Naturvernloven.

Blir denne forutsetningen oppfylt vil Norges Skogeierforbund sammen med Viken Skog BA tilby seg å organisere og gjennomføre frivillige verneprosesser etter det samme opplegget som ved vern av skog etter Naturvernloven.

3. Merknader til de enkelte paragrafene

Norges Skogeierforbund har følgende merknader til de foreslåtte bestemmelsene i utkastet til Markalov:

§ 2 Geografisk avgrensning

Norges Skogeierforbund støtter at det legges opp til at det er gjeldende avgrensning med mindre justeringer som skal være utgangspunktet for Markaloven. Vi har heller ikke motforestillinger mot at de konkrete grensene fastsettes gjennom forskrift på et seinere tidspunkt.

§ 4 Forbud mot bygge- og anleggstiltak, planlegging mv.

Vi støtter et generelt byggeforbud i Marka, men stiller spørsmål ved om det er riktig at golfbaner, heste- og ridesentre skal behandles strengere enn idrettsanlegg etter § 5. Etter vår mening bør denne type anlegg sidestilles med idrettsanlegg. De vil ofte være en berikelse spesielt i randområdene til Marka.

Etter vår mening er byggeforbudet også for strengt når det gjelder eksisterende boliger, skogshusvær, jakthytter, sætre, og ombygging av eksisterende gardsbruk til rideanlegg, kennel m.v. Mindre utvidelser og ombygginger av slike anlegg bør kunne tillates etter ordinær kommunal behandling etter Plan- og bygningsloven.

Vi mener dessuten at det både er uheldig og unødvendig at loven skal sette til side tidligere vedtatte reguleringsplaner innenfor Markagrensen. Etter vårt syn bør det derfor presiseres at tidligere godkjente reguleringsplaner fortsatt er gyldige.

§ 6 Tilrettelegging for ferdsel, stier og løyper

Vår oppfatning er at dagens rutiner for anlegg, rydding, merking og preparering av stier og løyper fungerer tilfredsstillende. Gjennom et godt samarbeid mellom grunneierne og friluftsansjone har en oppnådd gode løsninger uten unødvendig byråkrati.

Hvis det likevel legges opp til strengere offentlig regulering av anlegg, rydding, merking og preparering av stier og løyper slik det er foreslått i høringsutkastet, må det framgå direkte i lovteksten at slike tiltak krever tillatelse fra grunneier. Det holder ikke å lovfeste at dette skal skje i samråd med vedkommende grunneier eller grunneierorganisasjon.

Vi er inneforstått med at myndighetene bør ha en hjemmel for å kunne erverve seg retten til å få gjennomført slike tiltak når tiltakene er av stor betydning for friluftslivet og det har vist seg umulig å få til en løsning med grunneier. I praksis vil det sannsynligvis ikke bli behov for dette, men vi aksepterer at loven har en slik hjemmel som en sikkerhetsventil. Det kan i denne forbindelse være grunn til å nevne at sertifiseringen etter Levende Skogs stand forplikter skogeierne til å bidra til å finne hensiktsmessige løsninger for anlegging av stier, løyper og lignende.

§ 6, 5. ledd bør imidlertid strammes inn slik at bruken av denne bestemmelsen begrenses til tiltak av særskilt stor betydning for friluftslivet og det har vist seg umulig å få til en løsning med grunneier.

§ 8 Motorferdsel

I utgangspunktet er motorferdsel i skogbruket tillatt innenfor de regler som gjelder etter Skogbruksloven og forskrifter til denne. I tillegg er terrengtransport regulert gjennom Levende Skogs standard.

1. ledd kan imidlertid oppfattes som om Miljøverndepartementet får hjemmel til å gi forskrift som også omfatter nødvendig motorferdsel i skogbruket. Vi forutsetter at dette ikke en meningen, men det er nødvendig å presisere at en slik forskrift om motorferdsel ikke skal regulere skogbruket da dette skjer etter annet regelverk.

Norges Skogeierforbund er enig i at det er viktig å begrense kjøring på private veier i Marka. Dette er imidlertid allerede under god kontroll. Det er derfor grunn til å stille spørsmålstegn ved behovet for å ha en egen hjemmel til å lage forskrift som forbyr eller begrenser kjøring på private veier.

§§ 12-14 Særskilt vern.

Norges Skogeierforbund finner forslaget om vern av friluftslivsområder med tvang uten erstatning for grunneiernes økonomiske tap uakseptabelt, jf våre generelle merknader under punkt 2. .

Dersom loven åpner for vern av friluftsområder, er det derfor avgjørende at bestemmelsene sikrer full erstatning for økonomiske tap og at det legges opp til at vernet primært skjer som frivillig vern.

Dette krever at §§ 13 og 14 må endres slik at:

- § 13 legger føringer om at vern av slike områder primært skal skje som frivillig vern, med en sikkerhetsventil som gjør det mulig å gjennomføre en tradisjonell tvangsvernprosess i særskilte tilfeller.
- § 14 må sikre erstatning for vern av friluftsområder etter de samme regler som gjelder for naturreservat etter Naturvernloven.

§ 17 Tilsyn og kontroll

Norges Skogeierforbund kan ikke støtte at Statens naturoppsyn skal få en spesiell rolle i Marka. Det offentlige ansvaret for tilsynet bør ligge hos en instans, nemlig kommunene.

Med hilsen
NORGES SKOGEIERFORBUND

Gudbrand Kvaal

Nils Bøhn